

మాటన్నది జ్యోతిర్లింగం



బసవన్న
దేవర దాసిమయ్య
అక్క మహాదేవి
అల్లమ ప్రభు
కన్నడ వచనాలకు
దీవి సుబ్బారావు
అనువాదం

మాటన్నది జ్యోతిర్లింగం

దీవి సుబ్బారావు తెనాలి, గుంటూరు, విశాఖపట్నం, రాజమండ్రి లలో చదువుకున్నారు. కళాశాలల్లో ఇంగ్లీషు పాఠాలు చెప్పారు. తెలుగు అకాడెమి డైరెక్టరుగా, ఇంటర్మీడియట్ ఎడ్యుకేషన్ డైరెక్టరుగా పనిచేశారు. తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం, ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయాలకు గవర్నర్ కౌన్సిల్ మెంబర్ గా వున్నారు.

దీవి సుబ్బారావు రచనలు

- కవితలు : 1. వైశాఖ సముద్రం 2. హంసలదీవి
3. చిన్నప్పుడన్నీ ఆళ్ళర్యమే 4. సూరీడు
- కథలు : 1. కృపావర్షం 2. అడవి పాడింది
- నాటికలు : 1. అర్చగౌరవం:
యోగవాసిష్టం, భారతం, యామునాచార్యులు చరిత్ర,
కాళిదాసు, భారవి గురించిన కథలు ఆధారంగా రచించినవి.

అనువాదం:

1. మాటన్నది జ్యోతిర్లింగం : బసవన్న, అక్క మహాదేవి, దేవర
దాసిమయ్య, అల్లమ ప్రభు కన్నడ వచనా
లకు తెలుగు అనువాదం
2. నవనవం : వాల్మీకి, వ్యాసుడు, కాళిదాసు, బుద్ధుడు
సంస్కృత శ్లోకాలకు తెలుగు అనువాదం
3. సూఫీ కవితలు : మౌలానా జలాలుద్దీన్ రూమీ, రబీయా,
ఫరీవుద్దీన్ అక్బార్, హాఫీజ్ సూఫీ కవిత
లకు తెలుగు అనువాదం
4. పరమగీతం : బైబిల్ ఓల్డ్ టెస్టామెంట్ లోని 'సాంగ్ ఆఫ్
సోలమన్' కు తెలుగు అనువాదం
5. ధూళిగా మార్చే ప్రేమ పథం : మెహెర్బాబా గజల్ కవితలకు తెలుగు
అనువాదం
- బాలసాహిత్యం : 1. అలీబాబా నలభై దొంగలు

మాటన్నది జ్యోతిర్లింగం

బసవన్న, దేవర దాసిమయ్య
అక్క మహాదేవి, అల్లమప్రభు

కన్నడ వచనాలకు

దీవి సుబ్బారావు

అనువాదం

Maatannadi Jyotirlingam: A Collection of 'Vachanas'
written in Kannada language by
Basavanna, Devara Dasimayya,
Akka Mahadevi, Allama Prabhu.

Translated into Telugu by Deevi Subbarao

First Published October 2000
Reprint January 2012

For Copies:

Deevi Subbarao
Plot No.143, Vasavi Colony, Dilsukhnagar, Kothapeta
Hyderabad - 500 035. Phone 040-24035238

&
Navodaya Book House
Opp. Arya Samaj Mandir, Kachiguda Cross Roads,
Hyderabad-500 027.

Printed at:
Vipla Computer Services
Nallakunta, Hyderabad-500 044.
Phones: 040-27676910, 27677078

This book was given Central Sahitya Akademi award
in 2002 and C.P. Brown award in 2010.

నా కుమార్తెలు

సూర్యకుమారి, దుర్గాకుమారి

కుమారులు

నాగరాజకుమార్, సునీల్కుమార్ లకు

విషయసూచిక

అనువాదకుడి మనవి	9
కృతజ్ఞతలు	11
వచనోపక్రమం	13
పుస్తకాల పట్టిక	25
వచనాలు	
బసవన్న	29
దేవర దాసిమయ్య	95
ఆకృమహాదేవి	119
అల్లమప్రభు	167

అనువాదకుడి మనవి

ధర్మం వేరే, దాన్ని మనం సాహిత్యమన్నప్పుడు, అది దాన సాహిత్యం కానీ, బౌద్ధ సాహిత్యం కానీ, జైన సాహిత్యం కానీ, దానిలో వున్న విషయం, వస్తువు, ఆ ధర్మానికి సంబంధించిందే అయినా, ఆ ధర్మాన్ని మీదినటువంటి శక్తి ఆ సాహిత్యానికి వుంటుంది. ఇలాంటి శక్తి, సిద్ధాంత గ్రంథాలకెక్కడా వుండదు. ఉదాహరణకు: జైన సిద్ధాంత గ్రంథాలు చదవటానికి, ఆ సిద్ధాంతానికి కట్టుబడనివాళ్ళకి మనస్ఫురించకపోవచ్చు. కాని వారు కూడా జైన సాహిత్య గ్రంథాలు చదువుతారు. అలాగే వీరశైవ సిద్ధాంత గ్రంథాలు చదవటానికి, ఆ సిద్ధాంతాన్ని అనుసరించని వాళ్ళకి మనస్ఫురించక పోవచ్చు. కాని వచన సాహిత్యాన్ని వారు కూడా చదువుతారు. కన్నడ కవులు రత్నాక్షరంలో ఒకడైన పంపడు తన కావ్యమార్గాన్ని లౌకికము, ఆగమికము అని రెండు విభాగాలుగా చేసుకొన్నాడు. తను రాసిన ఆదిపురాణం అనే కావ్యంలో “అరివుదు ధర్మముమం కావ్యధర్మముమం” ధర్మాన్నీ, కావ్యధర్మాన్నీ రెండింటినీ తెలుసుకోండి అంటాడు. ఒక్క జైన మతానికే కాదు, ఏ మతానికైనా, ఆ మతానికి సంబంధించిన ధర్మం వేరే, కావ్యధర్మం వేరే.

పాల్కురికి సోమనాథుడు సంస్కృతంలో వీరశైవ సిద్ధాంత పరమైన గ్రంథాలు రాశాడు. తెలుగులో బసవపురాణం, వృషాధిప శతకం, పండితారాధ్య చరిత్ర మొదలైనవి రాశాడు. ఈ రోజు ప్రజాదరణ పొందినవి, బసవపురాణం, వృషాధిప శతకం, పండితారాధ్య చరిత్ర కాని సిద్ధాంత గ్రంథాలు కాదు. సిద్ధాంత గ్రంథాలు పరిమితమైనవి. ఏ

ధర్మానికి చెందినవో ఆ ధర్మానికి పరిమితమైనవి. సాహిత్యానికి పరిమితి వుండదు.

జైన సిద్ధాంతం నీకు తెలియకపోయినా, ఆది పురాణం నీకు అర్థం కాదనేదేం లేదు. వీరశైవ సిద్ధాంతం నీకు తెలియకపోయినా, బసవ పురాణం చదివి ఆనందించటానికి, ఆ లోపం అర్థరాదు. వీరశైవంలో అష్టావరణాలు గురించి, పంచాచారాలు గురించి షట్ స్థలాలు గురించి తెలుసుకొంటే మంచిదే గాని, తెలియకపోతే పవనాలు అర్థం కావనేదేం లేదు. ఆ సిద్ధాంత చర్చ అందుకనే పవనోపక్రమంలో కాని, వేరే గాని నేను చేయలేదు. పవనాన్ని కూడా షట్స్థల సిద్ధాంతం ప్రకారం ఆరు భాగాలుగా చేసి చూపలేదు. బసవాదులకు అనుభవం ముఖ్యం.

కువెంపు (కుప్పట్టి వెంకటపు పుట్టప్ప, కె.వి.పుట్టప్ప) రామాయణ దర్శనం అనే మహాకావ్యం కన్నడంలో రాశారు. ఆయన చెప్పింది ఇది. “శ్రీకువెంపువం సృజినది మేరుకృతి రామాయణం” ఈ రామాయణ దర్శనాన్ని కువెంపు రాయలేదయ్యా, కువెంపు అనేటువంటి కవిని సృష్టించింది రామాయణ దర్శనం అనే కావ్యం.

నేను పవన సాహిత్యాన్ని చూసినపుడు నాకు కలిగిన దర్శన ఫలితమే ఈ అనువాదం. ఈ పవన సాహిత్యం ప్రపంచపు సొత్తు. దానికి లేని పరిమితులను నేను ఆలోచించలేదు. నాకు ఈ నాటి నా అవసరానికి నా వ్యక్తిత్వపు వికాసనానికి సమాజపు మేలుకు ఏది అవసరమవు అని నాకు అనిపించిందో దాన్ని నేను చేశాను.

దీవి సుబ్బారావు

కృతజ్ఞతలు

బసవన్న దేవర దాసిమయ్య, అక్కమహాదేవి, అల్లమప్రభు, కన్నడంలో చెప్పిన పవనాలను తెలుగులోకి అనువాదం చెయ్యటంలో నాకు చాలామంది చాలా విధాల సాయం చేశారు. ముఖ్యంగా చెప్పుకోవలసింది అనంతపురం శ్రీకృష్ణదేవరాయ విశ్వవిద్యాలయంలో కన్నడం ప్రొఫెసర్ గా పనిచేస్తున్న ఆర్. శేషశాస్త్రి గార్ని. ఈ పనికోసం నేను అనంతపురం వెళ్ళి కొద్దిరోజులు మకాం చేసినప్పుడు ఎక్కువ కాలం వారు నాతో గడిపి ఎన్నో పవనాలకు అర్థం బోధించారు. కన్నడ సాహిత్యంలోని అనేక అందాలను గురించి ముఖ్యంగా పవన సాహిత్యపు సాణిగును గురించి ఎన్నో విషయాలు చెప్పారు. ఈ పుస్తకానికి పేరు కూడా మొదట వారికే తట్టింది. అదే పెట్టాను. ‘అభిమతంబుగ దోడయి నిర్వహింపగన్’ అనేది గుర్తుకు వచ్చేటట్టుగా వుంది వారు నాకు చేసిన వుపకారం. అక్కడివారే అయిన జ్యోస్యుల సదానందంగారు. బెంగుళూరు కె.ఆర్.గణేశ గారు కూడా కొన్నిటికీ అర్థాలు చెప్పారు. అనువాదం చేద్దామనే కోరికను, అందరికీ కావలసిన సి. ధర్మారావుగారి ముందు అన్నప్పడు, వారు సంతోషపడి కావలసిన పుస్తకాలు అందేట్లు చేశారు. జి.ఆర్. శాస్త్రి గారు వాటిని పంపటంలో పాలుపంచుకొన్నారు. మధ్య మధ్యలో సి. ధర్మారావు గారు నేను రాస్తున్న పవనాల్ని విని, నాకు వుత్సాహం కల్పిస్తుండేవారు. అలాగే సాయం చెన్నబసవపుగారు, ధూపం బసవసాగయ్యగారు, వండిత రాచవీర దేవరగారు, రేకళిగమరం వీరయ్యగారి వారసులు, నిడమర్తి నిర్మలాదేవిగారు, జ్యోశదరాశి గుత్తిచంద్రశేఖరరెడ్డిగారు అవసరమైన పుస్తకాలందించారు. చేకూరి రామారావుగారు, కోవెల సుప్రసన్నాచార్యులు

గారు, జి.వి.రమణగారు, సైదాచారి గారు, పి. గురుస్వామిగారు కొన్ని వచనాలు విని మంచి మంచి సలహాలు ఇచ్చారు. సి.వి. కృష్ణారావుగారు, ముకుంద రామారావుగారు ప్రోత్సాహపరిచారు. పుస్తకానికి కవర్ డిజైన్ వేసిపెట్టింది కూడా జి.వి.రమణగారే. సిద్ధార్థగారు, జగన్ గారు ఏడు వచనాలు 'చింత' పత్రికలో అచ్చువేశారు. కె.శివారెడ్డిగారు, సి. వేదవతిగారు, సి.మృణాలీనిగారు మంచితనంతో మంచిమాటల్లో ముందుకు నడిపారు. అసలు అందరికంటే ముందుగా నేను ప్రస్తావించవలసిన పేరు ఒకటి వుంది. అది ఎ.కె. రామానుజన్ గారి పేరు. అంతకుముందు వచనకారుల్ని గురించి వినటమైతే విన్నాను గాని, ఆయనగారి 'Speaking of Siva' చదివాకనే ఆ వచనకారుల గొప్పతనం తెలిసి వచ్చింది నాకు. అప్పటినుంచీ, అంటే రెండేళ్ళబట్టి నలుగుతోంది నా మనసులో, తెలుగులోకి వీడిన నేను కూడా తేవాలనే కోరిక. ఇప్పటికి ఎలాగోలా తీరింది. ఆయన బ్రతికుంటే వెళ్ళి నమస్కారం పెట్టి వచ్చేవాణ్ణి.

ఇట్లా చెప్పకొంటూపోతే ఇంకా చాలామందిని గురించి చెప్పాలి. అయితే, ఎక్కడో అక్కడ ఆపాటి గాబట్టి ఇక్కడితో ఆపుతాను. అందరూ తలో చెయ్యివేసి, తలో మంచి మాట అని ఈ కార్యాన్ని గట్టిక్కించారు. నిజానికి, వీరందరిలో ఏ ఒక్కరి సాయం నాకు దొరక్కపోయినా, నేను ఈ అనువాదాన్ని ఇంతమాత్రంగానైనా చేయగలిగి వుండే వాణ్ణి కాదు. వారందరి సౌహృదానికి నా కృతజ్ఞతాంజలులు సమర్పించుకొంటున్నాను.

దీవి సుబ్బారావు

వచనోపక్రమం

కన్నడ వాఙ్మయంలో వచన సాహిత్యం చాలా విలక్షణమైంది, విశిష్టమైంది. ఈ వచన సాహిత్యాన్నే శరణ సాహిత్యం అనికూడా అంటారు. శరణులు అంటే వీరశైవ మతానికి చెందిన శివభక్తులు. వీరు స్తుష్టించిన సాహిత్యం గాబట్టి ఇది శరణ సాహిత్యం. భక్తిపారవశ్యంతో వారి నోటి నుండి వెలువడ్డ అనుభవ వాక్యాలే వచనరూపం దాల్చినయ్యి. అందువల్ల ఈ వచనాలను అనుభవ సాహిత్యం అనికూడా పిలుస్తారు. ఈ వచనాలు వేటికవి స్వతంత్రంగా వుంటవి. పూర్వం నుండి సంప్రదాయాలుగా వస్తున్న ఛందస్సు వీటిలో లేదు. ఒకవిధమైన లయ అంతస్సూత్రంగా వుంటుంది. ఆ లయ ఆ వదాల కూర్పువల్ల వస్తుంది. ఆ కూర్పు ఆ రసానికి తగ్గట్టు సహజంగా ఏర్పడుతుంది. కన్నడ భాషకు దాదాపు పదిహేను వందల సంవత్సరాల సాహిత్య చరిత్ర వుంది. దక్షిణాది భాషల్లో తమిళం తర్వాత కన్నడానికే ఇంత పురాతనమైన సాహిత్య చరిత్రవుంది. ఆ భాషలో వచనాల కొద్దినంత పేరు, ప్రఖ్యాతి మరి ఏ ఇతర సాహిత్య ప్రక్రియకు రాలేదు. వచన సాహిత్యం కన్నడులు కూడబెట్టుకొన్న ప్రత్యేకమైన చెరగని గొప్ప ఆస్తి. దీన్ని మొదటగా తప్పి తలకెత్తినవారు శరణులే. వీరు ఎక్కువగా 11, 12 శతాబ్దాలకు చెందినట్టివారు.

అప్పటి శివభక్తుల్లో బసవన్న, అల్లమప్రభు, అక్కసుచోదేవి, దేవర దాసీమయ్య, మడివాలు మాచయ్య, సిద్ధరామయ్య, చెన్న బసవన్న మొదలైన వారు ముఖ్యులైతే, ఆ ముఖ్యుల్లో కూడా ముఖ్యుడు బసవన్న. అతడు వీరందరికీ తలలో నాలుక, పూసల్లో దారంలా వుండేవాడు. వీరందరూ తమ తమ ఇష్టదైవాల పేర్లను మకుటాలుగా చివర జేర్చుకొని వచనాలు అల్లుకొన్నారు. బసవన్న 'కూడల సంగమదేవా' అనే మకుటంతో,

అల్లమప్రభు 'గుహేశ్వరా' అనేదానితో, దేవర దాసిమయ్య 'రామనాథా' అనేదానితో, అక్క మహాదేవి 'చెన్నుమల్లికార్జునా' అనేదానితో అనేకమైన వచనాలు చెప్పారు. మిగతా వారు కూడా వారి వారి ఇష్టదైవాల పేర్లతో చెప్పారు. ఎవరు ఎన్ని చెప్పిందో సరైన లెక్కలేదు. బసవన్న ఒక్కడే కొన్ని లక్షల వచనాలు చెప్పాడట. ఇది ఏమైనా అతిశయోక్తి కిందకు పస్తుందో రాదో తెలియదు. కాని ఆయన చెప్పినవన్నీ ఇప్పుడు దొరకవు. కాలగర్భంలో కలిసిపోయినవి పోగా మిగిలినవి ఒక చెయ్యిదాటి వున్నవి. అలాగే మిగిలినవారివి ఒక్కొక్కరివీ వందల్లో అయినా దొరుకుతున్నవి.

వచన సంప్రదాయంలో బసవన్న దేవర దాసిమయ్య, అక్క మహాదేవి, అల్లమప్రభు వచనాలు కవిత్వపరంగా గొప్పవి. మళ్ళా ఈ నలుగురిలో అక్క మహాదేవి వచనాలు పై మెట్టుమీద వుంటవి. కాలాన్నిబట్టి దేవర దాసిమయ్య మిగతా ముగ్గురికంటే ముందరివాడు. మిగిలిన వచనకారులు ఎంతమంది వున్నా విషయ విస్తృతిలో, కవిత్వపు ఔన్నత్యంలో, భావావేశంలో ఈ నలుగురి తరువాతనే ఎవరైనా.

శైవం నిన్ను మొన్నుడిది కాదు. అతి ప్రాచీనమైనది. ఆ శైవమే కాలంతోబాటు పరిణామం, పరిణతి చెందుతూ 12వ శతాబ్దం వచ్చేసరికి వీరశైవంగా రూపుదిద్దుకొంది. ఇట్లా జరగటానికి వచనకారుల కృషి చాలా వుంది. వీరు చెప్పిన వచనాల్లాంటివి ఆ విధంగా పూర్వం ఎప్పుడూ కన్నడ సాహిత్యంలో లేవు. ఇది ఆ సాహిత్యానికి వీరు అందించిన కొత్త ప్రక్రియ. సువిశాలమైన కన్నడ సాహిత్య క్షేత్రంలో విహరిస్తుంటే వచనాల దగ్గరకు వచ్చేసరికి మనం ఒక తపోవనంలో అడుగు పెట్టినట్లుగా అనిపిస్తుంది. అక్కడ మనకు తారసపడేవారందరూ రుషులూ, సాధువులే. కల్యాణంతో నిండివున్న మనుషుల అంతరంగాలు శుభ్రపడటానికి వారి బోధలు చాలు అనిపిస్తుంది. శాంతి, ప్రేమ, సమానత్వం, స్వేచ్ఛ -

ఇవన్నీ రూపుదాల్చి ఆ తపోవనంలో తిరుగాడుతున్నవా అనేటట్లుగా వుంటుంది. ఇట్లా అని ఆ సాహిత్యంతో గట్టి పరిచయం వున్నవారు అందరూ చెబుతారు.

వచన సాహిత్యం నిజానికి గొప్ప సాహిత్యమే అయినా అది మామూలుగా మనకు తెలిసిన సాహిత్యం లాంటిది కాదు. వ్రాసేది సాహిత్యం అనిపించుకోవటానికి వచనకారులు ఎవ్వరూ అనవసరంగా తాపత్రయ పడలేదు. కృత్రిమత్వం లేకుండా, కావాలని తెచ్చిపెట్టుకొన్న అలంకారాలు లేకుండా, పాండిత్య ప్రకర్ష లేకుండా, అందరూ అందరికోసం చెప్పిన వచనాలు ఇవి. అందువల్ల ఈ వచనాలు ఏదో ఒక మతానికి మాత్రమే పరిమితమైన వంటి అది సరైన దృక్పథం కాదు. కులము, వర్ణము, మతము, దేశము, కాలము వంటి పరిధుల్ని దాటిపోయిన సత్యమేదో వీటిల్లో అంతర్దీనమై వున్నది. ఇవ్వాలే వచనాలు ప్రపంచం అందరి సొత్తు.

మహాభక్తులైన వచనకారుల అలోకిక అనుభూతి, తాత్విక చింతన, సమాజం మీద వారి తిరుగుబాటు, వారు చేసిన సంస్కరణలు, ఆ ప్రయత్నంలో వారు వడ్డ కష్టాలు అన్నీ మనకు వారి రచనల్లో అచ్చుగుద్దినట్లు కనిపిస్తవి.

వచనాలను మనకున్న జ్ఞాన వాఙ్మయంగా వర్ణిస్తారు పెద్దలు. కన్నడ భాషలో వున్నవి కాబట్టి వాటిని కన్నడ వుపనిసత్తులు అని కీర్తిస్తారు. వచనకారులు మతాన్ని ఏ కొద్దిమందికో తెలిసిన లేక సంబంధించిన దాన్నిగా కాకుండా దాన్ని ప్రజలందరి పరం చేశారు. అంటే మతంలో ప్రజాస్వామ్యం నెలకొల్పారు. సంఘంలో విప్లవం తీసుకొచ్చారు. జాతికి వునరుజ్జీవనం కలిగించారు.

End of Preview.

**Rest of the book can be read @
<http://kinige.com/kbook.php?id=946>**

*** * ***

**Read other books of Deevi Subbarao @
<http://kinige.com/kbrowse.php?via=author&id=314>**